

da ni mogoče doseči pravico pred porotnikom. Njegov priatelj poslal Lampe ga podpira in reče da so te napake porotnega sodišča krivi, da je on dobil svoj čas devet mesecev ječe. Poslodoktor Tavčar (slov. lib.) reče v nekem medklicu, Lampeju se je zgordila le pravica, ker je njegovo (Tavčarjevo) soprogo v klerikalnih listih psoval na najnesnažnejši način.

Nova balkanska vojska? Turki zopet mobilizirajo. Mladoturski komite agitira zmiraj več za boj proti Grki. Zmiraj več turških čet prihaja iz Male azije. Talaad Bai je rekel: "Ako Grki zahtevajo od nas, kaj mi dovoliti ne moremo, bodoemo od novega začeli z vojsko!" Tudi Bulgari hočejo samo gledati k tej, ampak hočejo se udeležiti pri tej tretji balkanski vojski. Kaj bodojo Srbi rekle v tem? Njih kralj Peter je zdaj zbolel in sami imajo mnogo opraviti z Albancem. V vojaških krogih se govori, da bodojo sedaj prišli Albanci k miru, ker je zbolel njih hrabri vodja Issa Boljetinac, o katerem prinašamo danes tudi sliko.

Albanska vstaja. Albanci so se morali umikati pred Srbi. Natančno se še nič ni izvedlo o tem boju. — Pri vasi Vraništev, tri ure od Prizrenda, se borijo Albanci z Srbi. Izid tega boja še ni znan. Poroča se tudi, da se bosta upokojila Essad paša in Ismail Kemal. Oba se hočeta tudi predstaviti komisiji, katera kontrollira meje. — Srbi trdijo da so popolnoma (?) uničili čete Albancev pri mestih Dibra, Struga in Ochruda. Srbi pošljajo zmiraj nove čete proti vstajance, kateri raje izgubijo življenje za ljubo svojo domovino, kakor da bi se uklonili pod srbskim bičem. — Solun, 7. oktobra. Albanski voditelj Bajramsur je dal v okolici Peči in Djakovice razdeliti pozive, da naj pošlje vsaka albanska rodbina k ustašem vsaj enega sina. Katera rodbina bi se temu pozivu ne odzvala, bo uničena.

Srbske grozovitosti. Bulgari bežajo pred grozovitim Srbam iz krajih okoli Gostivara. Vsi bežajo v divjo gorovje in pripovedujejo, da je v njih domovini vse uničeno od Srbov in zgleda kakor puščava ali zapuščene razvaline.

Črnogorci — mobilizirajo. Uradni list razglasil sledenje pismo kralja: "Na podlagi vojaškega zakona član 212 moram naročiti z ozirom na razmere na avstrijski meji, da moj vojni minister mojo armado deloma mobilizira."

Grčke grozovitosti. Nobeden dan ne preneha da bi se ne slišalo o novih grških grozovitostih. V Korici so vjeli 15 Albancev, jih sklenili in gnali na Selerino. Znanega voditelja Albancev, Katundija, so umorili na potu vječo. Postopanje grških vojakov je tako grozovito, da zahtevajo celo grški listi od vlade da naredi mir in kaznju te barbare.

Razmere med Grškem in Turškem zelo napete. Iz Petrograda piše "Politika", da se ji je poročalo iz zanesljivih izvirih, da hočejo Turki Grke napasti. Turški zastopniki so dobili povelje vprašati pri vladah posamaznih velemočih, kako se bodojo zadržali v slučaju vojske proti Grkom. Vsi so obljubili, da bodojo ostali neutralni.

Srbija in Avstrija. Srbski vlad. list "Samouprava" piše o začetku nove dobe, v kateri bodojo Avstrijsko in Srbsko v prijaznih razmerah prišli in da se bode tudi vprašanje glede Albanije in njene meje na mirni in prijateljski način rešilo.

Turki kupijo nove vojne ladije. Poveljnik vojne ladije "Hamidie" se pelja v Rim in London. Hoče za turško vlado kupiti 2 veliki in 2 mali vojni ladiji.

Položaj na Balkanu. Grški kralj ne pride letos na Dunaj. Hotel je obiskovati našega cesarja pri svojem potovanju skoz Dunaj. Moral

se je vrnil hitro domov zavoljo napetih turško-grških razmerov. — V zadnjem tednu so se olajšali albansko-srbske in grško-turške razmere. Srbi so namreč obljubili, da ne bodojo dotaknili neodvisnost Albanije. Ministerski predsednik Srbski, Pasič, je prišel na Dunaj in se razgovarjal z avstrijskim zunanjim ministrom, tudi Grki in Turki začnejo zopet obravnavati med seboj.

Nobena zveza med Bulgari in Srbi. Sofija. Tukajšnji politični krogi odločno zanikajo vest o zvezni Bulgarov z Srbi. Pravijo da dobro vedo, da so Srbi njeni največji sovražniki. Bulgarija bode od sedaj naprej zmiraj gledala najprej naše in potem šele na druge misli.

Turško grška napetost. Grški glavni stan je podal in Athene v Kavala. Kralj pride v Solun. Vojni guverner Carigrada je brzojavil vsem oficirjem, naj se hitro vrnejo v Thrazio k 9. vojnim korom.

Boji na albanski meji. Z Albanci se borijo ne samo srbski vojaki, ampak tudi srbske bande. Grozovito nastopajo ti na albanski in bulgarski meji. Blizu Dimirhissar in Prilepa so srbske bande začgali šest mohamedanskih vasi in ubili celo prebivalstvo.

Poskusna mobilizacija na ruski centralni Aziji. Cesarski ukaz poveli, da se poskusni mobiliziranje v petih krogih Syr-Darjaskoga okraja.

Vse balkanske države mobilizirajo. Belgrad, 6. oktobra (c. kr. koresp. urad.) Kakor poročajo srbski listi, Turčija in Bulgarija velikem slogu in hitro mobilizirata. Grška in Srbija sta zato prisiljeni, da se za vse slučaje zaverjata. Poostritev razmer med Turčijo in Grško povzroča vedno večje skrbi.

Pred četrto balkansko vojno. Turški delegati so včeraj izročili grški vladu nove propozicije za ureditev grško-turškega sporov. Vprašanje Egejskih otokov se ne bo razpravljal. Razpoloženje v Atenah je slej takoj prej pesimistično in politični krogi zatrjujejo, da je najboljše napraviti negotovosti konec z novo vojno.

Oblisk srbskega prestolonaslednika na Dunaju. Glede na poročila listov, da namerava kralj Peter obiskati cesarja Franc Jožefja, se v Belgradu izjavlja, da je to zaradi slabega kraljevega zdravja nemogoče in da naj bi namesto kralja odpotoval v inozemstvo prestolonaslednik.

Ministerski svet. Ministerski svet se je občeval danes z tekočim zadevam.

Odlikanje avstrijskega generalštabschefa. V vojaških krogih se mnogo govori da bodo podelili naš cesar baronu Konrad von Hötzendorf veliki križec reda sv. Stefana.

Franc Kossuth težko bolan. Zmiraj slabše postane stanje Franca Kossutha. Včeraj so misili, da je že umrl, sam ne zna več dihati temveč mora umetno dihati.

Na Portugalskem so od 400 političnih vjetnikov, katere so pred 3 leti v raznih ječah države zaprli, pred kratkem na letnem dnevu izpustili 300 vjetnike.

Delegacija. Glede sklicanja delegacije je ministerski svet sklenil, da bode to storil v mesecu novembra.

Češko-nemška sprava. Dunaj. 7. oktobra. Neki tukajšnji listi poročajo, da se bode pričela češko-nemška spravna pogajanja iz novega dne 15. oktobra.

Novi predsednik kitajske republike. Petrograd, 7. oktobra. Iz Pekinga poročajo: Pri tretjih volitvah je bil Juanšikaj s 507 glasovi izvoljen za predsednika kitajske republike.

Zopet normalne razmere na Hrvăškem. V

ogrskih opozicionalnih krogih se govorji, da bo vrazil baron Skerlecz sredi oktobra k poustevan ban v Zagreb in da bobi od cesarjev dovoljenje za razpisane novih volitvah za hrvăški deželní zbor.

Več vojakov! Dunaj 4. oktobra. V ministru svetu so se razgovarjali o predlogi vojnega ministra, kateri zahteva zopet več vojakov. Hečejo dokončati današnje razprave. Vojno upravništvo zahteva 50.000 vojakov več. Obe vlasti so deloma zato. Tudi mornarske zahteve bodo večje v prihodnjem letu. Govori se o 38 do 40 milijonov za prvo poletje leta 1914.

Ogrski zrakoplovec učitelj turških zrakoplovcev. V Aradu na Ogrskem rojeni Oskar Anton je sklenil pogodbo z Turki da mu dovolji pri San Stefano blizu Carigrada ustavoviti šolsko vojaške zrakoplove. Mnogo turških oficirjev se je že zglasilo pri njem.

Ogrska. V Badimpešti je prišlo včeraj 300 orovnikov. Te dni se otvorji zopet ogrski državni zbor. Justh in njegov prijatelj (opozicija v ogleškem drž. zboru) hočejo iznenaditi vlado.

Avstrijski inžinieri v Albaniji. Iz Trsta se mnogo avstrijskih inžinierov pelali v Albanijo da zgradijo tam ceste, železnice in pristanišča. Peljali so se med drugimi tudi sektionski Riedl v trgovinskem ministerstvu, podpredsednik avstrijskega lloyd Singer in generalni direktor lloydovnega svetnika Frankfurter.

Bombni udar na vladno hišo v Reki. Nič je ranjen — činitelj zbežal. Kratko po polnoči je eksplodirala v hiši ne daleč od stanovanja guvernerja grofa Wickenburga bomba. Donenje se je slišalo po celem mestu. Policija so se hitro postavili okoli cele palatice, a činitelj je že prej ušel. Šipe vladne hiše in vseh drugih hiš, katere stojijo v okolici, so strte. Kmalu bilo po ulicah in cestah vse polno ljudi. Počasna komisija je našla, da je bila bomba ne polnjenja z dinamiton, kosov zleze in svinčenih krogljah. Škoda je precej velika. Do 9. ura dopoldne so zaprli več oseb. Zaslisanje zaprti še traja dalje. Prebivalci sosednjih hiš so potrdili, da so videli mladega, slokega moža z bežajočo komisijo je tudi izvedla da je ta mož črez ne visoki stranski zid plezel v vrt. Po istem potu je baje tudi zbežal. Hotel je umoriti guvernerja. Pohištvo in mnogo spisov je zaničenih, tudi zbežal. Čez katerega je storilec plezel je razrušen. Palaca sama kaže na nekaterih stranih nevarne razpoke. V arhivnem poslopju so najšli dolga začigalnico (lunto) kakor tudi žveplenke. Kako bombe je padel pred poslopje mestne policije pa ni naredil škode.

Italijanski državni dohodki znesejo letos na 10 milijonov lir več kakor v lanskem letu na istem času.

Dopis.

Ribnica na Pohorju. Ljubi "Štajerc"! Tu v naši župniji se dogajajo zadnji čas grozne reči. Kaže se nam, da bomo morali bodisi pravobršči v kopita in iti drugam, ali pa oborožiti z revolverjem, da bomo sploh še smo občevati z nekaterimi ljudmi. Črnih so namenovali dne 21. sept. "družbo slov. mladenic in deklet", katere je iz Maribora došli govorik (ime mi ni znano) naravnost hujskal in naprednjake ali liberalce, katere stavijo ti hujskičači v eno kategorijo z brezverci. Koliko so jih nalovili, mi ni natančno znano, le toliko vremem, da dokaj več deklet nego fantov, točno onim, ki so poslušali otrobolezovca, se je počagalo baje na srce, da liberalci ne smejo podzdravljati, da otroci staršev, kateri bi jih branili stopiti v to družbo, morajo staršem ob

Naše življenske cilje

naj bodojo potem bogatstvo, priznanje, čast, srečno družinsko življenje, visoka starost ali drugi ideali, zamoremo le doseči, ako smo delazmožni, zdravi, sveži in veseli.

Pa tudi pri najbolj zdravemu človeku nastopi lahko stanje, ki vstavi njegovo delavsko moč in prepreči s tem doseglo njegovih ciljev. Kako lahko kaj dobimo valed prehlajenja, prepiha, okuženja ali mokrote. Zlasti žrela in vrat sta v tem oziru jasto občutljiva.

K sreči se dajo, kakor vemo iz izkušnje, influenca, bolečine vrata, hričavost, praskanje v vratu, težko požiranje, zaslinjenje in druge neprijetnosti preprečiti, ako rabimo Fellerjev olajševalni in raztopivši zeliščni esenc fluid z zn. "Elza-fluid."

Mnogo zdravnikov ga priporoča, tako gospod dr. R. Schmidt v Pittenu, ki piše: "Z Elza-fluidom dosegel sem krasne uspehe." Gospod M. Polsterer, Grubbach pri Scharensteinu, piše: "Ako se vsled hričavosti ne more govoriti in se ima "Elza-fluid" pri roki, potem je bolezni hitro odpravljena."

Vsakemu čitatelju priporočamo, imeti tudi sredstvo vedno v hiši: saj stane 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 2 špecjalni steklenici franko samo 5 krov, 24 malih ali 12 dvojnih steklenic 8 K 60 h. Istotako naj bi bili v hiši za ureditev prebave, odvajanja in izmenjave snovi vedno Fellerjeve odvajalne, apetit poskušajočo Rhabarbara-kroglice z zn. "Elsa-kroglice." 6 škatljic stane samo 4 krov. Oboje ravnajo franko lekar nar E. V. Feller, Stubički, Elsplatz štev. 241 (Hrvatsko).

da se
kot
sarja
a hr.
ster-
nega
Ho-
prav-
vladi
dejo
40
ako-
As-
olijo
šolo
irjev
300
avni
ogr-
a so
mijo
išče.
šef
Inik
yda
i h-
tko
od
aba.
asti
itelj
igil
i je
oli-
na-
nih
ure
rtih
ve-
ati.
eki
otu
era.
zid,
Par-
lgo
Kos
ije,
za
ob

d
ah
tevajte
898

pri Vašem trgovcu ne samo
„kocke za govejo juho“, nego
izrečeno

MAGGI-JEVE kocke

MAGGI po 5 v
kajti te so

najboljše!

Samo prave
z imenom MAGGI in
varstveno znamko zvezdo s kr.

Rahljanje zemlj' e z raz-
strelbo

1. Splošna poj

Odkar se človeški rod na najvažnejše, a tudi na težavnejše s poljedeljstvom, je to je rahljanje zemlj' e. Že nasi pradedje na kakovšegakoli pričevanja v zavisa od kakovosti emlje. Že nasi pradedje vedeli, da je kakovost in vredeti, zakaj orje koplj, okopava, zlasti zakaj deli odpira zemlj', da z vsemi temi dragimi in razpadanje rudinskih tvarin in delovanje jo organskih snovi (gnoja) ter za bakterij v zemlj'. Z globokim rah-

ljanjem zemlje pa posebno odpiramo nerodovitne zemeljske plasti, da se morejo razkrojiti, in s tem mnogo rodno plast. Z njim uravnavamo zemeljsko vlagu in toplino in dosežemo, da morejo rastlinske korenine laže in globlje prodirati v globino. Z rahljanjem zemlje tudi najuspešnejše zatiramo plevel. Izkratka: poleg gnojenja je rahljanje zemlje tisto velevažno kmetijsko opravilo, ki vselej njega zemlja dobi vse one lastnosti, ki jih navadno izražamo z besedodočnostjo.

Rodovitnost zemlje posebno pomnožimo z globokim rahljanjem ali rigoljanjem, in dokazano je, da se na ta način čisti dohodek kakoge pridelka lahko zviša za 20 do 30%. Nekateri kulture, zlasti sadjarstvo in vinogradstvo, pa so brez globokega rahljanja zemlje danes nemogoče.

Globoko se zemlja rahlja z ročnim prekopavanjem (rigoljanjem) ali pa z globokim oranjem. Navadno se delo tako zvršuje, da se spodnja zemeljska plast spravi na površje, vrhnja pa na dno. V nevezem času pa se se pripričali, da tak način globokoga prekopavanja ni vselej brez slabih posledic. Vrhinja, rodna zemlja se potopi v globino in tam ne pride do popolne veljave. Spodnja, mrtva plast stopi na površje in vsaj nekaj let niti v kemijskem, niti v fizikalnem ozru ni taka, da bi ugašala potrebam rastlinskega življenja. Zato se vedno bolj priporoča rigoljanje na ta način, da se zgornja, rodna plast samo obrača, spodnja pa na mestu raztrga in zrahla, ne da bi prišla na površje. S takim rigoljanjem dosežemo najugodnejši učinek, ker ostane rodna zemlja na svojem mestu na površju, spodnje plasti pa se zopet na svojem mestu zrahla in takoreč odpro zračnemu in vseled tega tudi vplivu zemeljskih bakterij.

Ker se vedno bolj jasno spoznava velika važnost globokega rahljanja zemlje, posebno v nekaterih kmetijskih panogah, in ker to delo ovira vedno večja draginja in splošno pomanjkanje delavskih moči, so tudi v tem oziru začeli iskat novih potov, cenejših sredstev in načinov za tako važno kulturno delo. Ze pred več desetletji so začeli Amerikanci poskušati zemljo v to svrhu razstreljevati tako, kakor se razstreljuje skalojev, ruda itd. Poskušnje so se obnesle izvirno, in se je ta način obdelovanja zemlje v Ameriki že zelo razvil in razširil. Tudi po nekaterih evropskih državah so že pred več leti sledili ameriškemu zgledu z istim uspehom. Pri nas v Avstriji se je o tej zadevi začelo govoriti šele zadnjega leta in obširnejši poskus, ki se zvršili šele preteklo in letošnje leto.

Danes še ne moremo presoditi, v koliki mери in s kakšnim uspehom se bo ta način obdelovanja zemlje uporabljal v naših živzmerah, vendar je potrebno, da se seznamimo s to zanimivo novostjo in da tudi pri nas začnemo delati razlane poskuse, kajti dognano je že sedaj, da z razstrelbo lahko izdatno podpiramo ali celo nadomeščimo marsikatero tozadeno ročno ali vprežno delo.

Prednosti razstreljevanja zemlje zasproti ročnemu rigoljanju in globokemu orjanju so pod ugodnimi pogojmi lahko jasne. Posebno pride v poštev cenejsa, hitrejša, in boljša zvrstev. To velja seveda predvsem za take kraje, kjer je pomanjkanje delavskih moči posebno občutno in se celo za drag denar ne more dobiti do volj dobreih in renesljivih delavcev. Dalje kaže se poslužiti razstreljevanju zemlje v takem slučaju, kjer hočemo hitro zvršiti nameravano delo, a ni mogoče naravnat dobiti tolike delavcev. Prav posebno pride razstreljevanje v poštev na zvezni, težki zemlji. Tu se rigoljanje in razstreljevanje zvrši tudi veliko bolje kakor z rokami, ker razstrelivo zgornjo rodno plast le nekoliko privrdigne in zrahla, spodne mrtve plasti pa raztrga in zorbib in na poljubno globino in širino. Prav posebrega pomena pa je razstreljevanje pri kričenju u gozdov. Tu že po dosedanjih skušnjah lahko odločno vidimo, da se odstranjanje gozdnih parobkov (štorov) in uravnanje zemlje z ročnim delom nikdar ne zvrši tako hitro, temeljito razmeroma poceni, kakor z razstrelbo. Prav tako pripravno sredstvo je razstrelba za napravo drevesnih jam in za rahljjanje spodnjih, nerodovitnih plasti v starejših vino gradih in sadovnjakih. Tudi za napravo jarkov in osuševanje močvirja je razstreljevanje porabno.

(Naprij prihodnjem.)

Zobna krema
KALODONT
Ustna voda

Novice.

Podpisani sem zaradi bolezni na večtedenskem dopustu. Vsled tega odpadejo za sedaj vsakodnevne uradne ure od 10. do 12. ure. Kar je za me namenjeno in se tiče zgolj uredništva, blagovoli naj se oddati v pisarni upravnosti „Štajerca“, ki bode vse naprej ekspedirala. Prav posebno pa prosim cenjene pisatelje in dopisnike, naj ne vpošiljajo dopisov na moj osebni naslov. Kar se uredništva tiče, naj se naslov ravno na

uredništvo, ne pa na mojo osebo. Osebno naslovljena uredniška pisma ostanejo neodprtia in je dolični odpisljatev za eventualno zakasnenje s am odgovoren. Toliko vsem naznanje. Prosim pa tudi, da naj cenjeni pisatelji v tem času kake uredniške nedostatke z ozirom na mojo bolezzen blagovljijo oprostiti. — V Ptaju, 6. oktobra 1913. — Karl Linhart, urednik in izdajatelj „Štajerca“.

Objava cesarskega spomenika na Dunaju.
V Franc Joževi vojaški akademiji se je objavil danes slavni spomenik cesarja. Zastopal je pri tej slavnosti nadvojvoda Friderik cesarsko bišo.

Na Dunaju je v okrajni sodniji streljal črevljarski mojster Hradil na odvetnika dra. Arona, brez da bi ga ranil. Odvetnik Aron je zastopal prisodniki prejšno ljubico Hradila.

Orožnik smrtnonevarno zabodel orožnika. V Št. Petru na Krasu je orožniški postajevodja Šter dobil včeraj v gostilni orožnika Čiligoja, ki je imel službo, in ga pozval, naj zapusti gostilno. Čiligoj se mu je uprl, nakar sta se orožnika na cesti skregala in spopadla. Razvili se je boj za življenje in smrt. Končno je Šter upornega orožnika parkrat zabodel. Čiligoja, ki je smrtnonevarno ranjen, so prepeljali v garnizijsko bolnišnico.

Švedski kralj na raku bolan. Stockholm 6. okr. Zdravniška preiskava je dokazala, da je švedski kralj na raku bolan.

Žrtev aviatike. Iz Marmande poročajo: Aviatic Sivel je padel, ko se je hotel spustiti na tla, s svojim aparatom iz višine tridesetih metrov. Počila mu je lobanja in je kmalu na to umrl. Sivel je bil 25 let star in se je udeležil balkanske vojne.

Velika nezgoda na francoskem parniku. Iz Pariza pišejo: Na francoskem petrolejskem parniku „Amore“, ki je vkrcan v alžirskega pristanišču, je predvčerjanim izbruhnil ogenj. Kapitan in dva mošnarja sta bila smrtnonevarno poškodovana.

Duhovniki se pretepajo v cerkvi sv. Petra v Rimu. V cerkvi sv. Petra v Rimu je bil včeraj (4. okt. veliki škandal. Prelat Scapinelli je zahteval od romarjev da zapustijo stole. Nastal je nato prepir med Scapinelljem in župnikom Viole. Ko sta neki čas prepričala in kričala eden nad drugač v cerkvi, je dobil prelat od župnika takoj močno zušnico, da je padel na tla. Zdaj šele sta se dobro poprijela in kakor dva šolarja valjala po tleh. Končno so prišli drugi duhovniki in cerkvene sluge, kateri so ločili pretepače. Kardinal Rampola je uvedel takoj strogo preizkavo. Pretepanje teh dveh duhovnikov ni ugajalo navzočim romarjem.

Maksim Gorki. Znani ruski pisatelj Maksim Gorki je kakor smo že pisali v našem listu hudo zbolel. Ruski listi sedaj poročajo da se mu zopet godi malo boljše. Zdravniki rečejo, da je ta bolezzen posledica njegova zapora.

Češki sappeuri — morilci na južnem Tirolskem. Blizu Rovereta so češki sappeuri zastavili pot domo idočim kmetom. Začeli so se pretipavati vojaki in kmeti. Vojaki so kmeta Zulian, kateri ima doma 7 malih otrokov, zaboldili z bajonetom. Več drugih kmetov je bilo težko ranjenih.

V Sibiriji je vjela policija dva tata, katera sta ropala 100.000 rubelov. Pri preiskavi hiše so našli celo roparsko tolpo. Ti so začeli na policiste streljati. V tem boju so izgubili življenje 3 policisti in 1 ropar.

Kolera. Vojsko ministerstvo je naročilo posameznim korskim poveljnikom, naj sklicajo rekrute, nadomestne reserviste in enoletne protovoljence, katere pridejo iz krajev kjer je ali je bila kolera, pozneje. — V Budimpeštu je danes, 2. oktobra umrl na aziatični koleri brodnik Andreas Vincze. — Deželni sanitetni urad v Zagrebu razglasil, da je zbolelo 11 oseb in umrlo ena oseba na koleri.

Veliki potres v južni Italiji. V celi južni Italiji se je čutil danes in včeraj močni potres. V Neapolu so šli ljudje v procesijah skoz ulice in so klicali boga na pomoč. V Capni so hoteli ubezdati ujetniki. Vojaki so vzdržali red na ulicah. V Campobasso je bilo ranjenih mnogo oseb tudi so bile poškodovane cerkve in hiše.